महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्र.कापूस-१००७/प्र.क्र.१००/१०-स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२. दिनांक:- २४ सप्टेंबर, २००७.

प्रस्तावना :- राज्यातील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना त्यांच्या मालास रास्त व किफायतशीर भाव मिळवून देण्याच्या दृष्टीने कापूस खरेदी योजना सातत्याने राबविण्यात येत आहे. हंगाम २००७-०८ मध्ये कापूस उत्पादक शेतक-यांचे हित आणि त्यांच्या कापसास किमान हमी भाव मिळावा या दृष्टीने राज्य शासनाने केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या हमी भावानुसार कापसाची खरेदी करण्याबाबतची बाब शासन विचाराधीन होती. त्या अनुषंगाने आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आलेला आहे :-

शासन निर्णय :- उपरोक्त परिस्थितीत महाराष्ट्रातील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांचे विशेषतः विदर्भ व खानदेश आणि मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांचे हित लक्षात घेऊन कापूस हंगाम २००७-०८ मधील कापूस खरेदीबाबत राज्य शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

- (१) सन २००७-०८ या कापूस हंगामामध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ म., मुंबई या शासनाच्या अभिकर्त्यामार्फत दिनांक २ ऑक्टोबर,२००७ पासून कापूस खरेदी सुरु करण्यात यावी.
- (२) कापूस खरेदी केल्यानंतर हमी किंमतीपोटी देय रक्कम एकमुश्त (१००%) कास्तकारांना १० ते १५ दिवसांत अदा करण्यात यावी.
- (३) १०० टक्के एकमुश्त हमी किंमतीची रक्कम अदा केल्यास अंदाजे ५० लाख क्विंटल कापूस खरेदी होण्याची शक्यता लक्षात घेऊन अंदाजे रुपये ८१२.०० कोटी बँकांकडून कर्ज घ्यावे लागेल. त्यास शासकीय हमी देण्यात यावी व अतिरिक्त दुराव्याची रक्कम रुपये १०३.०० कोटी शासनाने आवश्यकतेनुसार उपलब्ध करुन द्यावे.
- (४) सहकारी कर्जाची वसूली देय हमी किंमतीच्या ५० टक्केपर्यंत करण्यात यावी (अल्प व मध्यम मुदत कर्जासाठी २/३ व दिर्घ मुदतीच्या कर्जासाठी १/३).
- (५) महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघाने प्रक्रिया व खर्चात जास्तीत जास्त काटकसर करावी. एकाच उद्दीष्टावरील अनावर्ती खर्च रुपये ५ लाखापेक्षा जास्त असल्यास त्यास शासनाची पूर्व मान्यता घेण्यात यावी. जेणेकरुन योजनेवर येणाऱ्या तूटीवर मर्यादा राहील. प्रशासकीय खर्चात काटकसर करण्याच्या दृष्टीने महासंघाने दूरध्वनी, वाहन व इंधन इ. खर्चामध्ये मर्यादा घालावी. आणि महासंघाचे अधिकारी कर्मचारी यांना देण्यात येणाऱ्या अनुषंगिक भत्त्यामध्ये वाजवी कपात करावी व त्याबाबतचा अहवाल शासनास पाठवावा.
- (६) हंगाम २००७-०८ साठी केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या हमीभावानुसार राज्यामध्ये उत्पादन झालेल्या कापसाची खरेदी करण्यात यावी.

- (७) कापूस पणन महासंघाने सुरवातीची केंद्रे कार्यान्वित करताना खरेदी केंद्रांची संख्या व स्थान निश्चित करण्यास प्रधान सचिव (सहकार व पणन) यांची मान्यता घ्यावी. कापूस खरेदी करिता सुरु करावयाची कापूस खरेदी केंद्रे सुरवातीच्या कालावधीत मर्यादित ठेवावीत व आवश्यकतेनुसार शासन मान्यतेने कापूस खरेदी केंद्रामध्ये वाढ करण्यात यावी.
- (८) खरेदी केलेला कच्चा कापूस प्रक्रिया न करता खरेदी केलेल्या किंमतीवर किमान ८ ते १० टक्के नफा प्राप्त होईल अशा पध्दतीने गंज्यांच्या स्वरुपात विकण्यास कापूस पणन महासंघास परवानगी देण्यात येत आहे.
- (९) चालू हंगाम २००७-०८ मध्ये केंद्र शासनाच्या हमी किंमतीनुसार खरेदी करण्यात येणार असल्यामुळे केंद्र शासन ज्या प्रमाणे इतर राज्यांना हमी किंमतीमध्ये नुकसान आल्यास केंद्र शासनामार्फत खरेदी करण्यात येणाऱ्या यंत्रणांना ज्याप्रमाणे नुकसान भरपाई देते त्याच धर्तीवर कापूस पणन महासंघास नुकसान भरपाई देण्याचा प्रस्ताव केंद्र शासनास पाठवून त्याचा पाठपुरावा करण्यात यावा. तसेच कापूस पणन महासंघास कापूस खरेदी हमी भावाने करण्यांस हंगाम २००७-०८ करीता केंद्र शासनाने मान्यता देण्याचा प्रयत्न करण्यात यावा.
- (90) यापुढील हंगामात सुध्दा वरीलप्रमाणे कापूस खरेदीचे धोरण अवलंबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- २. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००७०९२४१५२७३५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्रदिप सं. इंदुलकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.

प्रत.

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४) मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व)
- ५) मुख्य सचिव
- ६) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ७) वित्त विभाग/नियोजन विभाग/कृषि व पदूम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ८) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ९) कृषि पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.(आवश्यक कार्यवाहीसाठी)
- १०) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य सह. कापूस उत्पादक पणन महासंघ म.,नागपूर/मुंबई.
- ११) व्यवस्थापकीय संचालक, महा राज्य, सह. कापूस उत्पा. पणन महासंघ म.,मुंबई.
- १२) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मत्रालय, मुंबई -३२ यांना विनंती करण्यात येते की, त्यानी प्रस्तुत शासन निर्णयास व्यापक प्रसिध्दी द्यावी.
- १३) निवड नस्ती.